

Els llibres de text d'educació física en l'etapa d'educació primària: anàlisi d'imatges i estereotips

Irene Moya Mata*

Facultat de Magisteri, Universitat de València, Espanya.

Direcció

Dra. Petra Mª Pérez Alonso-Geta

Universitat de València, Espanya

Dra. Concepción Ros Ros

Universitat Catòlica de València. San Vicente Màrtir, Espanya

Data de lectura: 20 de juliol de 2017

Editat per:

© Generalitat de Catalunya
Departament de la Presidència
Institut Nacional d'Educació
Física de Catalunya (INEFC)

ISSN: 2014-0983

*Correspondència:

Irene Moya Mata
irene.moya@uv.es

Secció:

Tesis doctorals

Idioma de l'original:

Castellà

Coberta:

Nous esports olímpics
a Tòquio 2020. Surf.
Foto: Gabriel Medina (BRA)
surfeja una onada durant el
campionat WSL 2018 a
la platja de Supertubo a
Peniche, Portugal.
REUTERS / Pedro Nunes.

Resum

En recerques anteriors s'ha pogut comprovar que les imatges que apareixien als llibres de text d'educació física (EF) en el tercer cicle d'educació primària (EP) reproduïen estereotips relacionats amb el gènere, l'edat, el cos, la raça o la discapacitat, en relació amb l'activitat física. Per això cal ampliar la mostra i analitzar aquest material curricular per comprovar si s'han eliminat els estereotips relacionats amb el cos i l'activitat física o continuen presents als llibres de text. Per tant, l'objectiu general d'aquesta tesi doctoral és analitzar les imatges relacionades amb els estereotips corporals en l'activitat física que apareixen als llibres de text d'EF en l'etapa d'EP. Es va realitzar un estudi descriptiu, on es va emprar l'anàlisi de contingut com a tècnica central de la recerca. La mostra la van formar 3836 imatges, entre dibuixos i fotografies, pertanyents a 34 llibres de text d'EF en EP, de sis editorials espanyoles. Concretament les editorials van ser: Anaya, Bruño, Edelvives, Santillana, Moixera i Teide, que van publicar els llibres de text a partir de la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, més coneguda com LOE (BOE núm. 106, de 4.5.2006). Per a l'anàlisi de les imatges es va utilitzar l'eina en línia SAIMEF, a partir de dos sistemes de categories (SC-I i SC-II) elaborats *ad hoc*, per poder analitzar les imatges on aparegués una persona realitzant activitat física -que va ser una adaptació d'un instrument utilitzat en recerques precedents- i les "altres" imatges que apareixien en aquests llibres de text. La prova pilot, el panel d'experts i la prova intercodificadors en ambdós instruments van avalar els criteris de científicitat de l'esmentada eina. Per al tractament de la informació es va utilitzar el programari SPSS 22.0. Es va realitzar una anàlisi univariant i bivariant i es va aplicar el test ji-quadrat de Pearson amb un nivell de significació en el 5%. Els resultats van mostrar un predomini de la figura masculina davant la femenina, principalment de raça blanca i sense discapacitat, que practica activitats allunyades de l'elit esportiva, relacionades amb les capacitats perceptivomotrius, representant-se principalment el bloc de continguts de "jocs i activitats esportives" de l'àrea d'EF. Aquest desequilibri en la representació dels blocs de contingut de l'àrea no respon als ensenyaments mínims que marca el Reial decret 1513/2006, de 7 de desembre (BOE núm. 293, de 8.12.2006) per a l'etapa d'EP en l'àmbit espanyol.

Paraules clau: anàlisi de contingut, imatge, estereotips, llibres de text, educació física, educació primària